

**Пам'ятайте
про
Україну!**

СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

Редкація: Адміністрація
"Svoboda": 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
а Нью-Йорку: (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
а Нью-Йорку: (212) 227-5250

PIK LXXXVI Ч. 96.

ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. СЕРЕДА, 2-го ТРАВНЯ 1979

ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK

WEDNESDAY, MAY 2, 1979

No. 96.

VOL LXXXVI

Загальні збори ЗУАДК відбулися в атмосфері приїзду Валентина Мороза

д-р А. Білік

Д-р Александер Білік (оранжовий на президента ЗУА (К-ту Філадельфія, ІК) — 11-ті з Черги Загальні Збори Українського Американського Допомогого Комітету відбулися тут в суботу, 28-го квітня ц.р. в атмосфері несподіваного приїзду до Нью-Йорку Валентина Мороза. Тому, що в тому дні мали відбутися давно запланована протиставка демонстрації під головним гаслом протесту проти терору і вимоги звільнення українських політичних в'язнів в СРСР, то Збори рішили зразу на початку перевести наради припущеним темпом й у скороченому часі, щоб всі учасники могли прилучитися до демонстрації на яку обіцяв прибути особисто Валентин Мороз.

Президія складалася з таких осіб: д-р Александер Білік — голова, д-р Микола Ценко — заступник і секретарі: Микола Кавка (україномовний) і Іван Яворський (англійськомовний). До Почесної Президії запрошено приватного екзекутивного віцепрезидента УККА о. монс. Роберта Москаля. Обрано Комісії: Номінаційну, Верифікаційну, Резолюційну і Статутіву, після чого звідомлення склали в імені останньої Дирекції Ради й Екзекутиви д-р Ал. Білік, який після смерті д-ра Володимира Галана урядовав, як президент ЗУАДК, і проф. д-р Богдан Гнатюк, секретар. Звіт Контрольної Комісії відчитав її голова ред. Іван Кедрич-Рудницький.

Обрано 33-й (за статутом) членів Дирекції Ради, яка в свою чергу обрала Екзекутив. На президент ЗУАДК обрано одностайно д-ра Александера Білика. Членами Екзекутиви стали: д-р Іван Фліс, Іван Олексин, о. монс. Р. Москаль, Володимир Мазур (4 Союзи), пані Казанська Ірина, д-р Петро Стерчо, д-р Іван Скальчук, д-р Микола Ценко, секретарі — Микола Кавка і Іван Яворський, д-р Богдан Гнатюк, одно місце залишено для представника вестеранських організацій (ОБВУА і Братство кол. вояків і УД запропонували інж. Івана Скіру), пані Дзвінка Швел. До Ради Директорів увійшли: д-р Володимир Бачинський, інж. Методій Борезький, Михайло Ковальчик, Микола Гришков'ян, Іван Кобаса, пані Люба Сілецька, д-р Наталя Пазуняк, д-р Ярослав Палдох, д-р Володимир Чума, пані Наталя Даниленко, Петро Генало, д-р Аскольд Лозинський, Роман Данилюк, інж. Юрій Нестерчук, Іван Крих

Рішеннями Комісії відчитав її голова ред. Іван Кедрич-Рудницький. Обрано 33-й (за статутом) членів Дирекції Ради, яка в свою чергу обрала Екзекутив. На президент ЗУАДК обрано одностайно д-ра Александера Білика. Членами Екзекутиви стали: д-р Іван Фліс, Іван Олексин, о. монс. Р. Москаль, Володимир Мазур (4 Союзи), пані Казанська Ірина, д-р Петро Стерчо, д-р Іван Скальчук, д-р Микола Ценко, секретарі — Микола Кавка і Іван Яворський, д-р Богдан Гнатюк, одно місце залишено для представника вестеранських організацій (ОБВУА і Братство кол. вояків і УД запропонували інж. Івана Скіру), пані Дзвінка Швел. До Ради Директорів увійшли: д-р Володимир Бачинський, інж. Методій Борезький, Михайло Ковальчик, Микола Гришков'ян, Іван Кобаса, пані Люба Сілецька, д-р Наталя Пазуняк, д-р Ярослав Палдох, д-р Володимир Чума, пані Наталя Даниленко, Петро Генало, д-р Аскольд Лозинський, Роман Данилюк, інж. Юрій Нестерчук, Іван Крих

Рішеннями Комісії відчитав її голова ред. Іван Кедрич-Рудницький. Обрано 33-й (за статутом) членів Дирекції Ради, яка в свою чергу обрала Екзекутив. На президент ЗУАДК обрано одностайно д-ра Александера Білика. Членами Екзекутиви стали: д-р Іван Фліс, Іван Олексин, о. монс. Р. Москаль, Володимир Мазур (4 Союзи), пані Казанська Ірина, д-р Петро Стерчо, д-р Іван Скальчук, д-р Микола Ценко, секретарі — Микола Кавка і Іван Яворський, д-р Богдан Гнатюк, одно місце залишено для представника вестеранських організацій (ОБВУА і Братство кол. вояків і УД запропонували інж. Івана Скіру), пані Дзвінка Швел. До Ради Директорів увійшли: д-р Володимир Бачинський, інж. Методій Борезький, Михайло Ковальчик, Микола Гришков'ян, Іван Кобаса, пані Люба Сілецька, д-р Наталя Пазуняк, д-р Ярослав Палдох, д-р Володимир Чума, пані Наталя Даниленко, Петро Генало, д-р Аскольд Лозинський, Роман Данилюк, інж. Юрій Нестерчук, Іван Крих

Рішеннями Комісії відчитав її голова ред. Іван Кедрич-Рудницький. Обрано 33-й (за статутом) членів Дирекції Ради, яка в свою чергу обрала Екзекутив. На президент ЗУАДК обрано одностайно д-ра Александера Білика. Членами Екзекутиви стали: д-р Іван Фліс, Іван Олексин, о. монс. Р. Москаль, Володимир Мазур (4 Союзи), пані Казанська Ірина, д-р Петро Стерчо, д-р Іван Скальчук, д-р Микола Ценко, секретарі — Микола Кавка і Іван Яворський, д-р Богдан Гнатюк, одно місце залишено для представника вестеранських організацій (ОБВУА і Братство кол. вояків і УД запропонували інж. Івана Скіру), пані Дзвінка Швел. До Ради Директорів увійшли: д-р Володимир Бачинський, інж. Методій Борезький, Михайло Ковальчик, Микола Гришков'ян, Іван Кобаса, пані Люба Сілецька, д-р Наталя Пазуняк, д-р Ярослав Палдох, д-р Володимир Чума, пані Наталя Даниленко, Петро Генало, д-р Аскольд Лозинський, Роман Данилюк, інж. Юрій Нестерчук, Іван Крих

Рішеннями Комісії відчитав її голова ред. Іван Кедрич-Рудницький. Обрано 33-й (за статутом) членів Дирекції Ради, яка в свою чергу обрала Екзекутив. На президент ЗУАДК обрано одностайно д-ра Александера Білика. Членами Екзекутиви стали: д-р Іван Фліс, Іван Олексин, о. монс. Р. Москаль, Володимир Мазур (4 Союзи), пані Казанська Ірина, д-р Петро Стерчо, д-р Іван Скальчук, д-р Микола Ценко, секретарі — Микола Кавка і Іван Яворський, д-р Богдан Гнатюк, одно місце залишено для представника вестеранських організацій (ОБВУА і Братство кол. вояків і УД запропонували інж. Івана Скіру), пані Дзвінка Швел. До Ради Директорів увійшли: д-р Володимир Бачинський, інж. Методій Борезький, Михайло Ковальчик, Микола Гришков'ян, Іван Кобаса, пані Люба Сілецька, д-р Наталя Пазуняк, д-р Ярослав Палдох, д-р Володимир Чума, пані Наталя Даниленко, Петро Генало, д-р Аскольд Лозинський, Роман Данилюк, інж. Юрій Нестерчук, Іван Крих

Рішеннями Комісії відчитав її голова ред. Іван Кедрич-Рудницький. Обрано 33-й (за статутом) членів Дирекції Ради, яка в свою чергу обрала Екзекутив. На президент ЗУАДК обрано одностайно д-ра Александера Білика. Членами Екзекутиви стали: д-р Іван Фліс, Іван Олексин, о. монс. Р. Москаль, Володимир Мазур (4 Союзи), пані Казанська Ірина, д-р Петро Стерчо, д-р Іван Скальчук, д-р Микола Ценко, секретарі — Микола Кавка і Іван Яворський, д-р Богдан Гнатюк, одно місце залишено для представника вестеранських організацій (ОБВУА і Братство кол. вояків і УД запропонували інж. Івана Скіру), пані Дзвінка Швел. До Ради Директорів увійшли: д-р Володимир Бачинський, інж. Методій Борезький, Михайло Ковальчик, Микола Гришков'ян, Іван Кобаса, пані Люба Сілецька, д-р Наталя Пазуняк, д-р Ярослав Палдох, д-р Володимир Чума, пані Наталя Даниленко, Петро Генало, д-р Аскольд Лозинський, Роман Данилюк, інж. Юрій Нестерчук, Іван Крих

Рішеннями Комісії відчитав її голова ред. Іван Кедрич-Рудницький. Обрано 33-й (за статутом) членів Дирекції Ради, яка в свою чергу обрала Екзекутив. На президент ЗУАДК обрано одностайно д-ра Александера Білика. Членами Екзекутиви стали: д-р Іван Фліс, Іван Олексин, о. монс. Р. Москаль, Володимир Мазур (4 Союзи), пані Казанська Ірина, д-р Петро Стерчо, д-р Іван Скальчук, д-р Микола Ценко, секретарі — Микола Кавка і Іван Яворський, д-р Богдан Гнатюк, одно місце залишено для представника вестеранських організацій (ОБВУА і Братство кол. вояків і УД запропонували інж. Івана Скіру), пані Дзвінка Швел. До Ради Директорів увійшли: д-р Володимир Бачинський, інж. Методій Борезький, Михайло Ковальчик, Микола Гришков'ян, Іван Кобаса, пані Люба Сілецька, д-р Наталя Пазуняк, д-р Ярослав Палдох, д-р Володимир Чума, пані Наталя Даниленко, Петро Генало, д-р Аскольд Лозинський, Роман Данилюк, інж. Юрій Нестерчук, Іван Крих

Рішеннями Комісії відчитав її голова ред. Іван Кедрич-Рудницький. Обрано 33-й (за статутом) членів Дирекції Ради, яка в свою чергу обрала Екзекутив. На президент ЗУАДК обрано одностайно д-ра Александера Білика. Членами Екзекутиви стали: д-р Іван Фліс, Іван Олексин, о. монс. Р. Москаль, Володимир Мазур (4 Союзи), пані Казанська Ірина, д-р Петро Стерчо, д-р Іван Скальчук, д-р Микола Ценко, секретарі — Микола Кавка і Іван Яворський, д-р Богдан Гнатюк, одно місце залишено для представника вестеранських організацій (ОБВУА і Братство кол. вояків і УД запропонували інж. Івана Скіру), пані Дзвінка Швел. До Ради Директорів увійшли: д-р Володимир Бачинський, інж. Методій Борезький, Михайло Ковальчик, Микола Гришков'ян, Іван Кобаса, пані Люба Сілецька, д-р Наталя Пазуняк, д-р Ярослав Палдох, д-р Володимир Чума, пані Наталя Даниленко, Петро Генало, д-р Аскольд Лозинський, Роман Данилюк, інж. Юрій Нестерчук, Іван Крих

Рішеннями Комісії відчитав її голова ред. Іван Кедрич-Рудницький. Обрано 33-й (за статутом) членів Дирекції Ради, яка в свою чергу обрала Екзекутив. На президент ЗУАДК обрано одностайно д-ра Александера Білика. Членами Екзекутиви стали: д-р Іван Фліс, Іван Олексин, о. монс. Р. Москаль, Володимир Мазур (4 Союзи), пані Казанська Ірина, д-р Петро Стерчо, д-р Іван Скальчук, д-р Микола Ценко, секретарі — Микола Кавка і Іван Яворський, д-р Богдан Гнатюк, одно місце залишено для представника вестеранських організацій (ОБВУА і Братство кол. вояків і УД запропонували інж. Івана Скіру), пані Дзвінка Швел. До Ради Директорів увійшли: д-р Володимир Бачинський, інж. Методій Борезький, Михайло Ковальчик, Микола Гришков'ян, Іван Кобаса, пані Люба Сілецька, д-р Наталя Пазуняк, д-р Ярослав Палдох, д-р Володимир Чума, пані Наталя Даниленко, Петро Генало, д-р Аскольд Лозинський, Роман Данилюк, інж. Юрій Нестерчук, Іван Крих

Рішеннями Комісії відчитав її голова ред. Іван Кедрич-Рудницький. Обрано 33-й (за статутом) членів Дирекції Ради, яка в свою чергу обрала Екзекутив. На президент ЗУАДК обрано одностайно д-ра Александера Білика. Членами Екзекутиви стали: д-р Іван Фліс, Іван Олексин, о. монс. Р. Москаль, Володимир Мазур (4 Союзи), пані Казанська Ірина, д-р Петро Стерчо, д-р Іван Скальчук, д-р Микола Ценко, секретарі — Микола Кавка і Іван Яворський, д-р Богдан Гнатюк, одно місце залишено для представника вестеранських організацій (ОБВУА і Братство кол. вояків і УД запропонували інж. Івана Скіру), пані Дзвінка Швел. До Ради Директорів увійшли: д-р Володимир Бачинський, інж. Методій Борезький, Михайло Ковальчик, Микола Гришков'ян, Іван Кобаса, пані Люба Сілецька, д-р Наталя Пазуняк, д-р Ярослав Палдох, д-р Володимир Чума, пані Наталя Даниленко, Петро Генало, д-р Аскольд Лозинський, Роман Данилюк, інж. Юрій Нестерчук, Іван Крих

Рішеннями Комісії відчитав її голова ред. Іван Кедрич-Рудницький. Обрано 33-й (за статутом) членів Дирекції Ради, яка в свою чергу обрала Екзекутив. На президент ЗУАДК обрано одностайно д-ра Александера Білика. Членами Екзекутиви стали: д-р Іван Фліс, Іван Олексин, о. монс. Р. Москаль, Володимир Мазур (4 Союзи), пані Казанська Ірина, д-р Петро Стерчо, д-р Іван Скальчук, д-р Микола Ценко, секретарі — Микола Кавка і Іван Яворський, д-р Богдан Гнатюк, одно місце залишено для представника вестеранських організацій (ОБВУА і Братство кол. вояків і УД запропонували інж. Івана Скіру), пані Дзвінка Швел. До Ради Директорів увійшли: д-р Володимир Бачинський, інж. Методій Борезький, Михайло Ковальчик, Микола Гришков'ян, Іван Кобаса, пані Люба Сілецька, д-р Наталя Пазуняк, д-р Ярослав Палдох, д-р Володимир Чума, пані Наталя Даниленко, Петро Генало, д-р Аскольд Лозинський, Роман Данилюк, інж. Юрій Нестерчук, Іван Крих

Рішеннями Комісії відчитав її голова ред. Іван Кедрич-Рудницький. Обрано 33-й (за статутом) членів Дирекції Ради, яка в свою чергу обрала Екзекутив. На президент ЗУАДК обрано одностайно д-ра Александера Білика. Членами Екзекутиви стали: д-р Іван Фліс, Іван Олексин, о. монс. Р. Москаль, Володимир Мазур (4 Союзи), пані Казанська Ірина, д-р Петро Стерчо, д-р Іван Скальчук, д-р Микола Ценко, секретарі — Микола Кавка і Іван Яворський, д-р Богдан Гнатюк, одно місце залишено для представника вестеранських організацій (ОБВУА і Братство кол. вояків і УД запропонували інж. Івана Скіру), пані Дзвінка Швел. До Ради Директорів увійшли: д-р Володимир Бачинський, інж. Методій Борезький, Михайло Ковальчик, Микола Гришков'ян, Іван Кобаса, пані Люба Сілецька, д-р Наталя Пазуняк, д-р Ярослав Палдох, д-р Володимир Чума, пані Наталя Даниленко, Петро Генало, д-р Аскольд Лозинський, Роман Данилюк, інж. Юрій Нестерчук, Іван Крих

Рішеннями Комісії відчитав її голова ред. Іван Кедрич-Рудницький. Обрано 33-й (за статутом) членів Дирекції Ради, яка в свою чергу обрала Екзекутив. На президент ЗУАДК обрано одностайно д-ра Александера Білика. Членами Екзекутиви стали: д-р Іван Фліс, Іван Олексин, о. монс. Р. Москаль, Володимир Мазур (4 Союзи), пані Казанська Ірина, д-р Петро Стерчо, д-р Іван Скальчук, д-р Микола Ценко, секретарі — Микола Кавка і Іван Яворський, д-р Богдан Гнатюк, одно місце залишено для представника вестеранських організацій (ОБВУА і Братство кол. вояків і УД запропонували інж. Івана Скіру), пані Дзвінка Швел. До Ради Директорів увійшли: д-р Володимир Бачинський, інж. Методій Борезький, Михайло Ковальчик, Микола Гришков'ян, Іван Кобаса, пані Люба Сілецька, д-р Наталя Пазуняк, д-р Ярослав Палдох, д-р Володимир Чума, пані Наталя Даниленко, Петро Генало, д-р Аскольд Лозинський, Роман Данилюк, інж. Юрій Нестерчук, Іван Крих

Рішеннями Комісії відчитав її голова ред. Іван Кедрич-Рудницький. Обрано 33-й (за статутом) членів Дирекції Ради, яка в свою чергу обрала Екзекутив. На президент ЗУАДК обрано одностайно д-ра Александера Білика. Членами Екзекутиви стали: д-р Іван Фліс, Іван Олексин, о. монс. Р. Москаль, Володимир Мазур (4 Союзи), пані Казанська Ірина, д-р Петро Стерчо, д-р Іван Скальчук, д-р Микола Ценко, секретарі — Микола Кавка і Іван Яворський, д-р Богдан Гнатюк, одно місце залишено для представника вестеранських організацій (ОБВУА і Братство кол. вояків і УД запропонували інж. Івана Скіру), пані Дзвінка Швел. До Ради Директорів увійшли: д-р Володимир Бачинський, інж. Методій Борезький, Михайло Ковальчик, Микола Гришков'ян, Іван Кобаса, пані Люба Сілецька, д-р Наталя Пазуняк, д-р Ярослав Палдох, д-р Володимир Чума, пані Наталя Даниленко, Петро Генало, д-р Аскольд Лозинський, Роман Данилюк, інж. Юрій Нестерчук, Іван Крих

Рішеннями Комісії відчитав її голова ред. Іван Кедрич-Рудницький. Обрано 33-й (за статутом) членів Дирекції Ради, яка в свою чергу обрала Екзекутив. На президент ЗУАДК обрано одностайно д-ра Александера Білика. Членами Екзекутиви стали: д-р Іван Фліс, Іван Олексин, о. монс. Р. Москаль, Володимир Мазур (4 Союзи), пані Казанська Ірина, д-р Петро Стерчо, д-р Іван Скальчук, д-р Микола Ценко, секретарі — Микола Кавка і Іван Яворський, д-р Богдан Гнатюк, одно місце залишено для представника вестеранських організацій (ОБВУА і Братство кол. вояків і УД запропонували інж. Івана Скіру), пані Дзвінка Швел. До Ради Директорів увійшли: д-р Володимир Бачинський, інж. Методій Борезький, Михайло Ковальчик, Микола Гришков'ян, Іван Кобаса, пані Люба Сілецька, д-р Наталя Пазуняк, д-р Ярослав Палдох, д-р Володимир Чума, пані Наталя Даниленко, Петро Генало, д-р Аскольд Лозинський, Роман Данилюк, інж. Юрій Нестерчук, Іван Крих

Рішеннями Комісії відчитав її голова ред. Іван Кедрич-Рудницький. Обрано 33-й (за статутом) членів Дирекції Ради, яка в свою чергу обрала Екзекутив. На президент ЗУАДК обрано одностайно д-ра Александера Білика. Членами Екзекутиви стали: д-р Іван Фліс, Іван Олексин, о. монс. Р. Москаль, Володимир Мазур (4 Союзи), пані Казанська Ірина, д-р Петро Стерчо, д-р Іван Скальчук, д-р Микола Ценко, секретарі — Микола Кавка і Іван Яворський, д-р Богдан Гнатюк, одно місце залишено для представника вестеранських організацій (ОБВУА і Братство кол. вояків і УД запропонували інж. Івана Скіру), пані Дзвінка Швел. До Ради Директорів увійшли: д-р Володимир Бачинський, інж. Методій Борезький, Михайло Ковальчик, Микола Гришков'ян, Іван Кобаса, пані Люба Сілецька, д-р Наталя Пазуняк, д-р Ярослав Палдох, д-р Володимир Чума, пані Наталя Даниленко, Петро Генало, д-р Аскольд Лозинський, Роман Данилюк, інж. Юрій Нестерчук, Іван Крих

Рішеннями Комісії відчитав її голова ред. Іван Кедрич-Рудницький. Обрано 33-й (за статутом) членів Дирекції Ради, яка в свою чергу обрала Екзекутив. На президент ЗУАДК обрано одностайно д-ра Александера Білика. Членами Екзекутиви стали: д-р Іван Фліс, Іван Олексин, о. монс. Р. Москаль, Володимир Мазур (4 Союзи), пані Казанська Ірина, д-р Петро Стерчо, д-р Іван Скальчук, д-р Микола Ценко, секретарі — Микола Кавка і Іван Яворський, д-р Богдан Гнатюк, одно місце залишено для представника вестеранських організацій (ОБВУА і Братство кол. вояків і УД запропонували інж. Івана Скіру), пані Дзвінка Швел. До Ради Директорів увійшли: д-р Володимир Бачинський, інж. Методій Борезький, Михайло Ковальчик, Микола Гришков'ян, Іван Кобаса, пані Люба Сілецька, д-р Наталя Пазуняк, д-р Ярослав Палдох, д-р Володимир Чума, пані Наталя Даниленко, Петро Генало, д-р Аскольд Лозинський, Роман Данилюк, інж. Юрій Нестерчук, Іван Крих

Рішеннями Комісії відчитав її голова ред. Іван Кедрич-Рудницький. Обрано 33-й (за статутом) членів Дирекції Ради, яка в свою чергу обрала Екзекутив. На президент ЗУАДК обрано одностайно д-ра Александера Білика. Членами Екзекутиви стали: д-р Іван Фліс, Іван Олексин, о. монс. Р. Москаль, Володимир Мазур (4 Союзи), пані Казанська Ірина, д-р Петро Стерчо, д-р Іван Скальчук, д-р Микола Ценко, секретарі — Микола Кавка і Іван Яворський, д-р Богдан Гнатюк, одно місце залишено для представника вестеранських організацій (ОБВУА і Братство кол. вояків і УД запропонували інж. Івана Скіру), пані Дзвінка Швел. До Ради Директорів увійшли: д-р Володимир Бачинський, інж. Методій Борезький, Михайло Ковальчик, Микола Гришков'ян, Іван Кобаса, пані Люба Сілецька, д-р Наталя Пазуняк, д-р Ярослав Палдох, д-р Володимир Чума, пані Наталя Даниленко, Петро Генало, д-р Аскольд Лозинський, Роман Данилюк, інж. Юрій Нестерчук, Іван Крих

Рішеннями Комісії відчитав її голова ред. Іван Кедрич-Рудницький. Обрано 33-й (за статутом) членів Дирекції Ради, яка в свою чергу обрала Екзекутив. На президент ЗУАДК обрано одностайно д-ра Александера Білика. Членами Екзекутиви стали: д-р Іван Фліс, Іван Олексин, о. монс. Р. Москаль, Володимир Мазур (4 Союзи), пані Казанська Ірина, д-р Петро Стерчо, д-р Іван Скальчук, д-р Микола Ценко, секретарі — Микола Кавка і Іван Яворський, д-р Богдан Гнатюк, одно місце залишено для представника вестеранських організацій (ОБВУА і Братство кол. вояків і УД запропонували інж. Івана Скіру), пані Дзвінка Швел. До Ради Директорів увійшли: д-р Володимир Бачинський, інж. Методій Борезький, Михайло Ковальчик, Микола Гришков'ян, Іван Кобаса, пані Люба Сілецька, д-р Наталя Пазуняк, д-р Ярослав Палдох, д-р Володимир Чума, пані Наталя Даниленко, Петро Генало, д-р Аскольд Лозинський, Роман Данилюк, інж. Юрій Нестерчук, Іван Крих

СВІТОВІ ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЗАЦІКАВЛЕНІ ВАЛЕНТИНОМ МОРОЗОМ І ЗМАГАННЯМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ЗА САМОСТІЙНІСТЬ

Джерзі Сіті, Н. Дж. (В. Т-ць). Дізнавшись, що у понеділок, 30-го квітня, в Головній Канцелярії УН-Союзу відбудеться зустріч невідомого члена руху спротиву в Україні, Валентина Мороза, з ексекутивними урядовцями і працівниками Канцелярії УНС та В-ва „Свобода“, кореспонденти американських газет і телевізійних сіток прибули до Української Будівлі, щоб перевести інтерв'ю з особою, яка довгі роки була і далі є символом нескореної України, що змагається за свою державну незалежність.

Як відомо УНСоюз формально перебрав опіку над В. Морозом і над його родиною, яка згідно із записками Державного департаменту, незабаром теж має прибути до ЗСА.

Від газети „Нью Йорк Таймс“ прибув Селвін Раб. „Дейлі Нюз“ заступав Брюс Челвік, а кореспондентом телевізійної сітки NBC і місцевого русла 4 Роберт Гейгер, а Керол Мартин прибула від телевізійної станції WCBS: русло 2. Крім того Уляна Ільницька заступала пресове агентство „Асоційейт Пресс“. У додатку газета „Детройт Фрі Пресс“ і канадська радіостанція CBC перевели інтерв'ю з Валентином Морозом телефонним шляхом. Функцію перекладача виконав д-р Я. Палдох.

Ще під час Зборів вистізувано й виславо денеші до президента Джиммі Картера й д-ра Збігнева Бжезінського з подякою за старання, що довели до звільнення Валентина Мороза й пастора Георгія Віна. Приватних умандатованих делегатів було 52 людина, намагаючись гостей. В наслідок приїзду до Нью-Йорку Валентина Мороза не могли прибути, хоч заповіли свій приїзд д-р Іван Фліс (УНС) і д-р Іван Базарко (УККА).

Докладніше про виголошені звідомлення, дискусію стан ЗУАДК і його можливість та плани на майбутнє — у даліших числах „Свободи“.

**ПРИВІТАННЯ
В. МОРОЗА
ПРАЦІВНИКАМИ
ГОЛОВНОЇ
КАНЦЕЛЯРІЇ УНС І В-ВА
„СВОБОДА“**

Коли до великої залі-гостиниці УНСоюзу ввійшов Валентин Мороз, то присутні ексекутивні урядовці, працівники Головної Канцелярії та В-ва „Свобода“ привітали його могутнім „Многолітствієм“. Відтак квітами, традиційним хлі-

бом і сіллю та теплими словами і цитатами з його власного есею „Перший тюремний день“ вітали Валентина Мороза на волі в імені працівників Канцелярії УНС Христа Гришков'яна і Марія Савчак, від адміністрації „Свободи“ її директор Люба Лаличак, від редакції ред. Любов Колеска, а від друкарні Тамара Кардашинська і Богдана Симчик.

Зворушений В. Мороз заявив, що кожний день, коли його вітають земляки в ЗСА то йому здається, що це вже „вершина“, але ці вершини повторюються знову й знову.

Він влучний, що українці в Америці знають і шанують „мою невідому письменницьку спадщину“. Привітання української громади — „це вогонь і тепло, які будуть наснагою для нової праці“.

Ще недавній в'язень совєтських концтаборів і в'язниць виявив захоплення Української Будівлі УНСоюзу, бо це ще один із доказів української потуги і доказ того, що українська громада може долати.

В імені цілої України В. Мороз привітав присутніх і подякував за підтримку руху спротиву в Україні, остаточною метою якою є незалежна держава. Після його слів „Слава Україні“, всі

присутні спонтанно заспівали український національний гімн. Мороз із зворушенням і слезами в очах співав „Ще не вмерла України“, а такі ж слези можна було бачити на багатьох обличчях.

Відтак головний представник УНСоюзу д-р Іван Фліс привітав дорогого гостя, зазначуючи, що не В. Мороз повинен дякувати українській громаді, а громада йому за довгі роки діяльності і терпіння за українську справу.

Головний секретар Володимир Сохан заявив, що українські демонстранти, зокрема молоді, під час маніфестацій в оборону Валентина Мороза молилися Гасподу, допомагати звільнити Мороза і Україну. „Бог допоміг звільнити Мороза, а тепер допоможе звільнити Україну“.

Опісля В. Мороз особисто вітався з усіми присутніми, що їх йому представляв В. Сохан. Ред. Р. Сохан Галевич передала йому тризуб на золотій ланцюжці.

Між іншим телевізійна станція NBC фільмувала церемонію привітання і в понеділок чотири рази показувала уривки з неї на своїх програмах новин, а саме, тричі на місцевому руслі 4 і один раз по цілій Америці. NBC та WCBS теж інформували про перебіг пресової конференції, яка відбулася зразу після привітання.

**ПРЕСОВА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

У конференційній залі Головної Канцелярії УНСоюзу головний представник д-р Фліс представив англомовним журналістам Валентина Мороза, коротко закреслюючи його діяльність і боротьбу за волю і права українського народу.

Відтак представники газет і телевізійних станцій ставили В. Морозові запитання, а ред. З. Снілик перекладав.

Недавні совєтський політичний в'язень описав свої перші враження з Америки, вказуючи, що хоча спершу почувався дивно серед хмаросіятів, то скоро пізнав ширість і теплоту американ-

Валентин Мороз дякує ексекутивним урядовцям, працівникам Головної Канцелярії УНС і В-ва „Свобода“ за теплі привітання.

(Фото світлина І. Дябога)

сеньких людей, і то не тільки тих, які є українського роду.

Він підкреслює, що не уявляв собі, якою сильною є українська громада в ЗСА, зокрема молоді, не уявляв собі, яку потужнішу силу представляє собою ця громада. Українська молоді так зворушила його своєю теплотою і своїм українським патріотизмом і любов'ю до України, що такого вже не переживав довгий час.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ У СКЛАДІ (позбачено): Любова Колесняк, Володимир Левенчук, Зенон Синдик, Василь Тершаковець, Євген Федоренко (тепер виконуючий обов'язки голови Колегії).

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСОЮЗУ 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Вітасмо на волі!

Прибуття на Захід Валентина Мороза і чотирьох інших дисидентів, суджених і переслідуваних у СРСР, стало для української діаспори великим подієм, яке застарілою уявою З'єднаних Штатів Америки і самого президента Джиммі Картера були звільнені, а радше виміняні за двох агентів КГБ, які, будучи урядовцями в Організації Об'єднаних Націй в Нью-Йорку, займалися шпигунством у користь СРСР, — викликало великий ентузіазм серед українців ЗСА безпосередньо, а посередньо також на усіх поселеннях у країнах вільного світу.

Нічого дивного. За Валентина Мороза ми змагались, за його звільнення тисячі української патріотичної молоді зтурмували численні совєтські амбасди, писали листи, звернення, петиції, меморандуми майже до всіх урядів країн демократичного світу, вимагали застосування справедливості для людини, яка стала "символом доби", найвідданішим речником українського руху спротиву. Бо дійсно Валентин Мороз, як жадний член цього руху, опинившись під пресією страшний КГБ'ської машини, вирішив витримати до кінця, навіть у тому випадку, якщо б йому за його незламність прийшлося заплатити власним життям і життям своїх рідних.

Історія не знає багато людей з такою сильною волею, завзятістю, принциповістю, великою вірою в сили українського народу, які сьогодні чи завтра стануть вирішальним чинником у боротьбі за здобуття волі й незалежності для українського народу. Треба підкреслити, що у Валентина Мороза це поєднання патріотизму і апостольства у виконанні завдань по лінії визволення України є абсолютним і в цьому його винятковість. Його сила і значення не тільки для руху спротиву, як такого, але також для українського народу взагалі. Його безмежна любов до України, його одержимість національною ідеєю, його глибоке розуміння визвольних процесів і процесів боротьби з комуністсько-московськими окупантами — ставить його в ряд наших передових суспільно-політичних мислителів і революонерів, які вміють не тільки самі боротися, але також своїми прикладами загартовувати інших до цієї боротьби. Українська нація, — на думку В. Мороза, — перебуває тепер у періоді холоду, в системі постійної моральної зими з якої єдиним виходом є "сіяти квіти на морозі".

Поставмо собі тепер питання відкрито: а чи не Валентин Морозові, його незламності, його мужності, його непереможній поставі в обличчя страшною дійсності і крешті його філософічно-патріотичним писанням, не вадячемо ми, українці в діаспорі, збереження великої частини нашої молоді від процесів асиміляції, або активізацію молодечих і студентських організацій, пошуків активності багатьох політичних і суспільно-громадських організацій, товариств і об'єднань? Ми перенесли були його "одержимість", його конкретним і кожним словом служінням справі, змаганням за специфічні ідеали, й це допомогло нам, тим, що тільки духово єдналися з Україною з далекої віддалі, віднайти себе і дивинути до нових діл у душі звернення Воюючої України, в душі закликів Валентина Мороза.

Вітаючи, хлібом і сіллю та почуттями наших сердець, людину з України, неустрашимого борця за національні і людські права українського народу, зробим все, що є у наших силах, щоб створити для Валентина Мороза і його родини усі передумови для життя і праці, виявляючи тим самим нашу вдячність за його труди і його терпіння, а тим самим й розуміння до потреб Батьківщини, яка стоїть у затишній боротьбі з Москвою.

Вітасмо Валентина Мороза на волі!

Гарпій Імас

КОЛИ ПІДВОДИТЬ МОСКВА

Факт, про який я хочу розповісти, знайшов недостатнє висвітлення в американській пресі. Тим часом, як відзначив у своєму репортажі з Одеси кореспондент бостонської газети "Крісчен Сайенс Монітор" Девід Уїлліс, на сірому тлі американсько-совєтських торговельних відносин він набуває особливого значення. Йдеться про явно уповільнений старт совєтських поставок рідкого аміаку Каліфорнійському підприємству "Оксидентал Петролеум Корпорейшен" д-ра Арманда Гаммера.

Незадовго до свого виїзду зі Совєтського Союзу мені довелося побувати в Одесі. Поблизу оксамитових морських пляжів, де завжди повно відпочиваючих, одразу не помітив дві величезні сріблясті цистерни, що піднялися високо вгору. Вони абсолютно не вписувалися в ансамбль забудови міста — курорту. Більш того, ці "новосели" викликали серйозну тривогу й занепокоєння відпочиваючих — як місцевих мешканців, так і приїжджаних курортників. І цілком зрозуміло. Адже колосальні резервуари, охолоджені значно нижче нульової температури та наповнені рідким аміаком, — це дуже приємне сусідство для тисяч людей, про чий відпочинок дбають на словах совєтські вожді. Це також відверте порушення загальносхвалених усім світом законів про охорону навколишнього середовища, про суворе дотримання яких так полюбляють балакати з високими міжнародними трибунами представники Москви. Та в даному випадку це не головне.

Дві сріблясті цистерни, як влучно висловився Девід Уїлліс, — наче два символи, що характеризують стан торгівлі і так званого детанту між Москвою та Вашингтоном. Разом з тим вони підкреслюють істотну різницю між багатьма індустріальними розвинутими З'єднаними Штатами Америки та неповоротким бюрократичним Совєтським Союзом.

По сусідству з цими двома блискучими цистернами можна побачити інші, вкриті іржею. На них совєтські керівники покладають великі надії: саме сюди надходитиме американська концентрована фосфорна кислота, необхідна для виробництва рідких мінеральних добрив, які вкрай потрібні Москві. Без них вона не зможе вирішити проблему збільшення урожаю зернових. У свою чергу, рідкий совєтський аміак має бути перевезений з Одеси до латвійського порту Вентспілс в Америку, де використовуватиметься для виробництва добрив.

Совєтський Союз, чисельське господарство якого одна з найбільш відсталіх ланок економіки, вкрай потребує мінеральних добрив. Ось чому він пішов на довготривалу (термін 20 років) чималу угоду з каліфорнійським "Оксидентал Петролеум Корпорейшен". Протягом цього часу у процесі двобічної торгівлі буде залучено величезну кількість хемічної сировини загальною вартістю 20 мільярдів доларів. Москва ще ніколи не укладала подібних більших торговельних операцій з капіталістичними фірмами. Правда, нічого подібного до цього не має сьогодні, коли рівень розвитку американсько-совєтської торгівлі значно знизився порівняно з "бумом" 1974-1976 років.

Чим же привабила, чим заслужила каліфорнійська корпорація таке "високе довіря" совєтської влади? "Крісчен Сайенс Монітор" уздріла відповідь у так званому "дуєті розрядки", який було виникло між совєтським верховодом Леонідом Брежнєвим та колишнім президентом ЗСА Річардом Ніксоном. Як відомо, голова "Оксидентал" Арманд Гаммер ще у 1921 році мав ділові зустрічі з лідерами комуністичної Росії — Леніном і Троцьким. Через сорок два роки він зробив нову спробу налагодити торгівлю з Москвою, однак жовтневий переворот у керівництві Компарті та падіння Нікіти Хрущова стали на заваді. Московським "комбінаторам" знадобилося потім аж вісім років, аби розв'язати питання про співробітництво з американським мільйонером. Не останню роль відіграли особисті симпатії Брежнєва до Гаммера. Та симпатія, симпатія, а діло — ділом. Совєтські торговельники ще два роки "тягнули", як то кажуть, кота за хвіст". Аж тільки у 1974 році зрештою поставили свій підпис під документом, в якому здавалося, вони мали б бути особливо зацікавлені. Проте перші поставки розпочалися аж за чотири роки. Отже, знадобилося 14 тривалих років аби совєтський рідкий аміак взяв курс на Америку.

Такий уповільнений старт совєтських поставок на інтересах д-ра Гаммера. Все тепер "Оксидентал" має фінансові труднощі. Зобов'язавшись сплачувати Москві по твердих цінах за кожні 350 тисяч тонн аміаку щороку протягом трьох наступних років, фірма має реалізувати цей аміак на американському ринку. Однак невідомо, чи буде ринкова ціна настільки високою, аби відшкодувати шкоди, що їх несе зараз Гаммер.

Що ж до фосфорної кислоти, яку продає Москва, то ціну на неї встановили ще 5 років тому. Вона сьогодні нижче фактичної вартості

виготовлення кислоти на підприємствах "Оксидентал".

Говорячи про це та інші невдачі А. Гаммера у торгівлі з неповоротним партнером, журнал "Бізнес Вік" за 28-го серпня 1978 року дійшов до висновку, що фірма вже тепер може втратити майже 10 мільйонів доларів внаслідок торгівлі з Москвою. В інтерв'ю для "Крісчен Сайенс Монітор" один офіційний представник "Оксидентал" вимушений був визнати, що перша половина минулого року була важкою. Можливо, далі сказав він, нам взагалі не варто було укладати такої угоди з совєтами. Однак, ціни на аміак мають циклічний характер, тому ми розраховуємо на виграш після повного 20-річного періоду.

Крім уповільненого старту поставок є й інші труднощі, що чекають кожного, хто починає торгівлю з Москвою. Поперше, дається взнаки дефіцит західної валюти, необхідної совєтській владі для будівництва семи заводів по переробці американської фосфорної кислоти у рідкі добрива. Подруге, Москва потребує фінансової допомоги для завершення тривалого будівництва трубопроводу Тольятті — Горлівка — Олександрівськ. Нині совєтський борг вже сягнув 360 мільйонів доларів. Невідомо наскільки іще зросте ця сума.

"Оксидентал" шукає порятунку, виходу зі скрутного становища. Її представник, зокрема, вбачає можливість сплатити Москві за аміак стільки, скільки потрібно їй для придбання американської фосфорної кислоти та сплачування по позиках. Шож, поживемо — побачимо. А поки що невдахи-партнера допомагають "вигнати" й інші фірми: французька, скажімо, споруджує трубопровід, зацікавлена керує завантаженням доку знешкодженим твердим аміаком...

Недавно перші торговельні вантажі совєтського аміаку зрештою залишили Вентспілс та Одесу. Вивіляючи у зв'язку з цими подіями відвідини д-ра Гаммера в Одесу, совєтська преса і словом не згадала про свої труднощі, борги перед "Оксидентал". Більше того, вони знизили роль американців у будівництві комплексу по виробництві добрив у Союзі. Шож, мені колишньому журналісту совєтської преси, добре знайомою подібна практика. У цьому ж плані дивує позиції тих американських фірм, які все ще ідеалізують своїх совєтських партнерів. Рано чи пізно, їх чекає сумне розчарування — і в настрої в справах.

В сонеті мовиться не про Павла Грабовського, а про Михайла Грабовського, польського письменника так званої "української школи", Кулішівського приятеля. Далі Ганна Барвінок оповідає, як на замовлення Ішимової Куліш написав для її журналу "Лучи", "Повість об українському народі". Ішимова й Плетньов були дуже задоволені, але рік пізніше, "Повість" фігурувала в Третій відділі як матеріал звинувачення проти Куліша... А поки що — далі читаємо:

Через якийсь час Плетньов заявив Кулішеві, що по його протекції Куліша посилають на два з половиною роки в Німеччину і інші сторони для вивчення слов'янських мов. Через місяць Куліш виїхав з Петербургу, з рекомендаційним листом від Плетньова до його друга Жуковського за кордон. "Рекомендую тебе самого себе", — писав Плетньов.

Однак, "по дорозі" Куліш завернув у Борзну, до Білозерських. Там він одружується з Олександрою Білозерською — майбутньою авторкою спогадів. Як ми, напевно, пригадуємо, з біографії Шевченка, на цьому весіллі поет був старшим боярином. Отож, читаємо:

По вечері, як оджидали гості, ... старший боярин Шевченко підійшов прощатися до мами, а потім і до молодих. Та до молоді обертнувшись, й каже: — Чи се царівна, чи королівна? Се не царівна й не королівна; а се Мотроні Василівна дочка Олександра... Звісно, у мамі при сіх речах і вушка засміялися. А Куліш, поруч стоячи, каже:

ШЕВЧЕНКО І ДОСТОЄВСЬКИЙ — ДВА ПСИХОЛОГІЧНІ КОНТРАСТИ

(1)

На протязі історії людства філософи, поети і письменники часто виявляли надзвичайні здібності в орудюванні мовою як засобом вислову інтимних почуттів. Вони намагалися зрозуміти існування людини не тільки в тогочасному сенсі, але також шукали за відповіддю на абстрактні непронімаючі проблеми нашого буття. В процесі їхньої геніальної творчості, відповідаючи на поставлені питання, вони водночас відзеркалювали притаманні їм психологічні прикмети. На жаль, дослідна психологія мало цікавилася у минулому багатством екзистенціальних матеріалів, які знаходимо у творчості письменників і поетів. Такий напрям у психології зазнавав під впливом рефлексології 19-го століття, основаної на ортодоксальному матеріалізмі. Опираючись на вчення рефлексології Сеченова і Бехтєрова, Павлов у Росії, а Ватсон у ЗСА у свою чергу дали поштовх до розвитку радикального бегевоїзму, який заперечує для психології потребу в якимись філософськими питаннями. В протязі до бегевоїзму, гуманістична і екзистенціальна психологія твердить, що досліді поведінки людини не слід обмежувати до її фізіологічних процесів. Психоналіз завжди була зацікавлена основнішими питаннями людського існування і визнавала вагу інтуїції письменників та поетів — багате джерело для психологічної інтерпретації. Маємо докази, що твори Гете, Шіллера і Достоєвського дали багатий матеріал для Фройда в формуванні його психоаналітичних думок. Ще в 1885 р. російський лікар Чиж написав книжку про "Достоєвського як психопатолога", а в 1960 році Левіт твердив, що Фройд був ознайомлений з творами Достоєвського, особливо з його романом "Злочин і Кара".

Багатство матеріалу для психологічної інтерпретації знаходиться у творчості Тараса Шевченка. Тут слід згадати, що поєми Шевченка були написані на 20 або й 30 років раніше від головних творів Достоєвського, як наприклад, "Злочин і Кара" (1868) чи "Брати Карамазови" (1879). Однак, коли Достоєвський твори широко відомі та інтерпретовані, то праці про Шевченка мало інтерпретовані відносно їхньої психологічної вартості. Серед нечисленних праць, що появились в Україні й аналізували творчість Шевченка із психологічного погляду, слід згадати монографію професора Стефана Балея, яка появи-

лася у Львові в 1916 році та працю професора Григорія С. Костюка, котра появилася у Києві кілька років тому.

У цій короткій статті постараюся накреслити тільки головні риси особистості Шевченка і Достоєвського та вказати на їхній, часто протилежний підхід до зображення людських почуттів.

На початку слід зазначити, що Шевченка і Достоєвського відрізняли не тільки їхні життєві переживання. Вони репрезентують діяльно протилежні погляди на багато суттєвих питань людського існування. Психологи згодні в тому, що наші особистості є вислідом нашої спадковості при спільній впливі оточення та нашого інтелекту, який надає почуттям трансцендентальну вартість. Сомозрозуміло, що сильно протилежні ранні переживання Шевченка і Достоєвського, різна національна, культурна і соціально-політична дійсність мали сильний вплив на формування їхніх особистостей. Життєвий шлях Шевченка — загально відомий українському читачеві. Тут слід тільки підкреслити, що його коротке життя — це майже безперервний потік змагань і терпіння. Шевченко міг краще відзеркалити глибокі людські почуття, ніж більшість поетів і письменників його часу. Тарас Шевченко не тільки писав про любов, розпач, ненависть, душевну боротьбу, а в екзистенційальному розумінні він пізнав і пережив їх, вони формували його особистість. Цю рису Шевченкового характеру влучно підкреслює Ліса Шнайдер (1978) словами: "Його терпіння не були вислідом своєрідного світогляду, а вислідом політичних і суспільних обставин, які його оточували та безпосередньо цих переживань є наочною в широті його поетичних описів терпіння" (1).

Читаючи листи Шевченка створюється враження, що він був людиною відкритою і широкою з сильним почуттям відповідальності. Ставши сиротою в ранньому дитинстві, Шевченко затримав на протязі всього свого життя ідеалізований образ своєї матері. Ця любов і прив'язаність до неї проявляються в багатьох чудових поемах, де оспіване співвідношення матері і дитини.

[Продовження буде]

1) Шнайдер Ліса. Огляд Шевченкового Романтизму. Журнал Українських Високих Студій, 1978, 1, ст. 10.

ШЕВЧЕНКО І ДОСТОЄВСЬКИЙ — ДВА ПСИХОЛОГІЧНІ КОНТРАСТИ

(1)

На протязі історії людства філософи, поети і письменники часто виявляли надзвичайні здібності в орудюванні мовою як засобом вислову інтимних почуттів. Вони намагалися зрозуміти існування людини не тільки в тогочасному сенсі, але також шукали за відповіддю на абстрактні непронімаючі проблеми нашого буття. В процесі їхньої геніальної творчості, відповідаючи на поставлені питання, вони водночас відзеркалювали притаманні їм психологічні прикмети. На жаль, дослідна психологія мало цікавилася у минулому багатством екзистенціальних матеріалів, які знаходимо у творчості письменників і поетів. Такий напрям у психології зазнавав під впливом рефлексології 19-го століття, основаної на ортодоксальному матеріалізмі. Опираючись на вчення рефлексології Сеченова і Бехтєрова, Павлов у Росії, а Ватсон у ЗСА у свою чергу дали поштовх до розвитку радикального бегевоїзму, який заперечує для психології потребу в якимись філософськими питаннями. В протязі до бегевоїзму, гуманістична і екзистенціальна психологія твердить, що досліді поведінки людини не слід обмежувати до її фізіологічних процесів. Психоналіз завжди була зацікавлена основнішими питаннями людського існування і визнавала вагу інтуїції письменників та поетів — багате джерело для психологічної інтерпретації. Маємо докази, що твори Гете, Шіллера і Достоєвського дали багатий матеріал для Фройда в формуванні його психоаналітичних думок. Ще в 1885 р. російський лікар Чиж написав книжку про "Достоєвського як психопатолога", а в 1960 році Левіт твердив, що Фройд був ознайомлений з творами Достоєвського, особливо з його романом "Злочин і Кара".

Багатство матеріалу для психологічної інтерпретації знаходиться у творчості Тараса Шевченка. Тут слід згадати, що поєми Шевченка були написані на 20 або й 30 років раніше від головних творів Достоєвського, як наприклад, "Злочин і Кара" (1868) чи "Брати Карамазови" (1879). Однак, коли Достоєвський твори широко відомі та інтерпретовані, то праці про Шевченка мало інтерпретовані відносно їхньої психологічної вартості. Серед нечисленних праць, що появились в Україні й аналізували творчість Шевченка із психологічного погляду, слід згадати монографію професора Стефана Балея, яка появи-

лася у Львові в 1916 році та працю професора Григорія С. Костюка, котра появилася у Києві кілька років тому.

У цій короткій статті постараюся накреслити тільки головні риси особистості Шевченка і Достоєвського та вказати на їхній, часто протилежний підхід до зображення людських почуттів.

На початку слід зазначити, що Шевченка і Достоєвського відрізняли не тільки їхні життєві переживання. Вони репрезентують діяльно протилежні погляди на багато суттєвих питань людського існування. Психологи згодні в тому, що наші особистості є вислідом нашої спадковості при спільній впливі оточення та нашого інтелекту, який надає почуттям трансцендентальну вартість. Сомозрозуміло, що сильно протилежні ранні переживання Шевченка і Достоєвського, різна національна, культурна і соціально-політична дійсність мали сильний вплив на формування їхніх особистостей. Життєвий шлях Шевченка — загально відомий українському читачеві. Тут слід тільки підкреслити, що його коротке життя — це майже безперервний потік змагань і терпіння. Шевченко міг краще відзеркалити глибокі людські почуття, ніж більшість поетів і письменників його часу. Тарас Шевченко не тільки писав про любов, розпач, ненависть, душевну боротьбу, а в екзистенційальному розумінні він пізнав і пережив їх, вони формували його особистість. Цю рису Шевченкового характеру влучно підкреслює Ліса Шнайдер (1978) словами: "Його терпіння не були вислідом своєрідного світогляду, а вислідом політичних і суспільних обставин, які його оточували та безпосередньо цих переживань є наочною в широті його поетичних описів терпіння" (1).

Читаючи листи Шевченка створюється враження, що він був людиною відкритою і широкою з сильним почуттям відповідальності. Ставши сиротою в ранньому дитинстві, Шевченко затримав на протязі всього свого життя ідеалізований образ своєї матері. Ця любов і прив'язаність до неї проявляються в багатьох чудових поемах, де оспіване співвідношення матері і дитини.

[Продовження буде]

1) Шнайдер Ліса. Огляд Шевченкового Романтизму. Журнал Українських Високих Студій, 1978, 1, ст. 10.

ГУМОР І САТИРА

Іван Евентуальний

ПОВЕРНЕННЯ „ОКТАБРА“

(1)

Теперішні події в Ірані дуже нагадують російський "Октябрь", хоч і з деякими змінами деталей. Так, іранському шахові дозволили покинути країну, а царя його родину, включно з молодими дівчатами-принцесами й малолітнім хлопцем-принцом по-звірячому замучили. Керівник іранського "Октябрі", Аятолла Хомейні повернувся з вигнання на батьківщину не крадіжкою, не в заплomboваному вагоні, як Ілліч Перший, а з комфортом, у спеціально зафрахтованому літаку.

Далі вже пішло за російським рецептом: Озбройтеся! Грабуйте награбоване! Бийте вислужників шахського ладу!

Для збільшення революційних кадрів, випустили з тюрми одинадцять тисяч злочинців, дали їм рівні права, і "Октябрь" почався.

В цей час в Ірані порядкують воєнно-революційні трибунали. Першими летять голови генералів і колишніх високих урядовців, але поступово йде й до звичайних смертників, під відомим гаслом: "Хто не з нами, той проти нас!"

Іран дрижить, як дрижала в "Октябрі" величезна російська імперія. Плачуть "розчаровані" шахом, а тепер знову заганяні під чадру жінки. Робітники, зіпнівши зуби, виконують покладені на них обов'язки, бо Аятолла жартувати не любить, прише непокору Ісламові, і — прощай, білий світе! Словом, картина дуже знайома.

А, як же сусиди-визволителі? О, вони без сумніву за іранську революцію, на чолі з її керівником. То нічого, що він наскрізь просякнутий Ісламом і вдень та вночі молившись Аллахові. Треба бути з ним, поки має силу й авторитет, треба навіть разом з ним молитися... А далі буде видно. Далі Іран заповниться відповідними дорадниками, сипнуту туди якусь відчужну матеріальну братню допомогу, і багатороз перська затока опиниться в надійних руках...

"Октябрь" успішно крокує до своїх мет, а що мету колись конкретно висловив російський поет Олександр Блок:

Ми на горі всім буржуйам
Світовий пожар розду-
єм.
Світовий пожар в крові,
Господи, благослови!

Вступайте в члени УНСОЮЗУ!

Ігор Качуровський

РОЛЯ „ХАТЯН" У РОЗВИТКОВІ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

(До семидесятиріччя заснування журналу „Українська хата")

(9)

Далі Товкачевський розглядає проблему шастя людини в сквородинській філософії. Дослідник цілком слушно зауважує, що Скворода виховувався не тільки на Біблії, а й на грецькій філософії, зокрема близькій йому Платон та Епікур. Безодню духа, що є в людини, можна наситити лише духовною стравою, найвищу насолоду дає пізнання істини (Скворода цитує Платона: „Ність сладшає істини" — нема нічого солодшого над істиною). Шастя людини — в ній самій, у її серці. Але від серця походять і нещастя людини: джерело їх у нахилі до невластивого природі даної людини чину, конкретно: мати посаду, суперечну натурі людини, навчатися тому, до чого не маєш покликання... Шоб стати шастливим — вистаєє уникати невластивого чину. Але для цього людина мусить знати: що властиве їй, а що — невластиве, себто — мусить пізнати саму себе. Після цього Андрій Товкачевський переходить до викладу своїх власних думок і поглядів на Сквороду та його філософію. Він намагається увійти в тогочасний спосіб мислення, зазначаючи: „Одежа, в яку ми вбираємо свої думки й переживання, залежить від часу і місця, але самі наші переживання по своїй істоті — вічні".

На противагу мислителю свої доби — мислителю, у котрих теорія розминалася із життєвою практикою — Товкачевський підносить Сквороду як зразок філософа-практика, що втілював своє вчення у своєму ж таки житті. Це втілення він подає через вислів самого Сквороди: „Мнози глаголють: що-ли делает в жизни Скворода? ... Аз же о Господи радуюсь..."

Я вже писав про те, що „Українська хата" була журналом „молодих" творчих сил, себто пресовим органом тих наших літераторів, котрі прагнули оновлення української літератури, наблизення її до рівня світових зразків. Однак, підкреслюю, це не було новаторство заради новаторства. Ішлося не про відрив од попередніх літературних традицій, а про оновлення письменства, про відмову від народницьких поетичних штампів, про поширення тематики, про те, щоб і література народної зроби літературою національною. Тому „хатяни" (як звали тоді письменників, згуртованих докола журналу) радо давали на сторінках „Української хати" місце представникам старших літературних поколінь.

У кількох числах „Української хати" за 1911 рік уміщено спогади Олександри Куліш (Ганни Барвінок), яку один із керівників журналу, Микита Шаповал, назвав „останнім квітцем з того ланцюга, що простягався з джерела відродження".

Перший розділ зі спогадів Ганни Барвінок уже перед тим опублікував галицький журнал „Будучність", тож в „Українській хаті" ці спогади починаються з другого розділу. Ганна Барвінок оповідає про перебування Пантелеймона Куліша в Петербурзі 1846 р. Наводжу уривки з цих спогадів.

...Куліш — послав „Чорну раду" в Петербург Петрові Олександровичу Плетньову, ректорові університету й видавцеві „Современника"... Незабаром він одержав відповідний лист, дуже приємний і похвальний, од Плетньова, який його вітає й дуже ласково просить до себе. Куліш, не довго думуючи... рушив до Петербургу... Авторка споминів, вертаючись до часів свого дитинства, розповідає, як тяжко переживала вона від'їзд Куліша на північ. Свій душевний стан вона передає старовинною пісню:

Ой, не їдь, мій милий, горо, ні низом —
Позакладай доріженька хмизом.
— А я той хмизок та й перекину,
А тебе, молоду, все таки покину...

Про своє перебування в Петербурзі Куліш докладно писав Василеві Білозерському — братові майбутньої

дружини; Ганна Барвінок переповідає зміст цих листів:

...він був обласканий Плетньовим. Пише, що він прожив у нього два тижні, поки собі мешкання наняв... Бувало, з Плетньовим ранками усе гуляють, рано встають, у Неві купаються. Ку

**В-ий К. УСП-ОП
ЧОРТОПОДОБИ
ЗАПРОШУЄ ВАС
З РІДНОЮ ТА
ПРИЯТЕЛЯМИ НА
ВЕСНЯНУ**

**ВСУБОТУ,
5 ТРАВНЯ 1979
УКР. ЦЕНТРАЛ
240 MORE AVENUE
PASSAIC, NEW JERSEY
ПОЧАТОК: 8:30 ВЕЧОРА
ОРКЕСТРА "ІЗМАРАГД"**

**ВСТУП:
\$5.00 МОЛОДІ
\$8.00 ДОРОСЛІ
ОДЯГ ВЕЧІРНИЙ**

3 приїздом В. Мороза...
(Закінчення зі стор. 1)

підійшов до портрету Лева Лук'яненка, одного з багатьох, що їх учасники маніфестації несли вулицями міста від Індепенденс Голл до Музею мистецтва, і піднісши його вгору, заявив, що „ми стояли побіч себе у боротьбі“.

Кульмінаційною точкою маніфестації був промовистий момент, коли Мороз сказав, що він від дитинства мріяв про синьо-жовтий український прапор, але ніколи не мав змоги побачити його. „Сьогодні, на волі, я його вперше бачу“. Він підійшов до одного з прапорів і поцілував його.

Учасники маніфестації спалили поштівки, які вони мали намір вислати В. Морозові до Мордовії. У наслідок його несподіваного звільнення це виявилось зайвим.

Формальну частину програми, що нею проводила Оріс Гевка, започаткував молитвою о. шамб. Мирослав Харина, урочисто благословивши Морозові під загальний спів „Христос Воскрес“. Відтак короткі привітання склали: голова місцевого Відділу УККА проф. д-р Петро Стерчо, мгр І. Базарко, член міської ради Джогансен, суддя Кавано, сестра Глорія Колман, представник жидівсько-американських організацій Жюль Лепер, Віктор Боровський, голова ЗУАД-у д-р Олександр Білик, голова Т-ва колишніх вояків УПА Михайло Ковальчак, представник дивізійників Михайло Ліщинський та інші. Відспіванням „Не пора“ та українського національного гімну і „Боже, благослови Америку“ закінчено цю першу публічну зустріч Мороза з українською громадою. Після маніфестації мгр У. Мазуркевич та інші члени комітету гостили Мороза та деяких учасників маніфестації ввечері у ресторані п-ства Мазуркевичів.

Українці Філадельфії ентузіастично вітають В. Мороза на сходах Музею Мистецтва (Світлина І. Д.)

З великим смутком повідомляю Рідню, Приятелів і Знайомих, що в середу, 11-го квітня 1979 року, після довгої недуги відійшов у Вічність, на 79-му році життя, мій Найдорожчий МУЖ

бл. п.

ЮРІЙ РАДОСЛАВ ЄХ

учасник Визвольних Змагань.

ПАНАХИДА відбулася у Велику П'ятницю, 13-го квітня 1979 р. у похоронному заведенні Rose Hill Funeral Homes, Inc. в Гарварді, Конн.

Після Служби Божої, в Велику Суботу, 14-го квітня 1979 р., Покійного поховали на цвинтарі Rose Hill Memorial Park, Rocky Hill, Conn.

Горем прибиті:

дружина — ВІЛЬГЕЛЬМІНА
сестри Покійного:
ІРЕНА ЛАГОВСКА з мужем
ВОЛОДИМИРА КРИЖАНОВСКА
МАРІЯ ЄХ
Сестринки і Братанки в Америці і в Європі

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ в ЙОНКЕРСІ, Н. Й.
відзначають

50-ЛІТТЯ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ
в неділю, 6-го травня 1979 року

О год. 10-й рано — СЛУЖБА БОЖА в намірненні Членів ОУН, а після Служби Божої ПАНАХИДА за впадших і померлих Членів ОУН.

О год. 4-й по пол. — СВЯТОЧНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ 50-ЛІТТЯ в залі Співки Української Молоді.

В програмі: Святочна промова — мгр ЯРОСЛАВ РАК. В мистецькій частині: Артистка ГАЛІНА АНДРЕАДІС, декламація — ОЛЬГА РУДИК, СПІВОЧИЙ АНСАМБЛЬ Осередку СУМА ім. 30 Червня 1941 року під мистецтвом керівництвом ОКСАНИ ФУТАЛИ, ТАНЦЮВАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ під мис. кер. ВОЛОДИМИРА ОЗДЕЙЧУКА. Декорація сцени — РОМАН ГЛУШКО.

ПРИЙНЯТТЯ-ОБІД.
До участі запрошує —
ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ

Д-р ЯР. КОЛИБАБЮК
повідомляє, що
починає медичну хірургічну практику

2-го травня 1979 р.
при Germantown шпиталі.

Адреса канцелярії:
5213 N. Broad St. ■ Philadelphia, Pa. 19141
Tel.: 456-9030

Години прийняття за домовленям.

У ГЛИБОКОМУ СМУТКУ повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що в Волі Всевишнього, дня 30-го квітня 1979 року, несподівано, відійшов у Вічність наш Найдорожчий **ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДУСЬ, БРАТ і ШВАГЕР**

бл. п.

ВОЛОДИМИР ГЕНТИШ

проживши 60 років.

ПАНАХИДА в середу, 2-го травня 1979 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Quinn, 38-та вул. і Бродвей в Асторії, Н. Й.

ПОХОРОН в четвер, 3-го травня 1979 р., о год. 8-й ранку з того ж похоронного заведення до церкви Чесного Хреста в Асторії, а опісля на український католицький цвинтар св. Духа в Гемтсбургу, Н. Й.

Горем прибиті:

дружина — ОЛЕНА
син — РОМАН з дружиною ХРИЗАНТОЮ і дітьми ЛЕСЕЮ і ДАНИЛКОМ
брат — МИРОСЛАВ з дружиною ІВАННОЮ
сестра — ЛІДІЯ в Україні
та ближча і дальша Родина в Америці й Україні

93-й і 106-й Відділи СУА в Гартфорд, Конн.
запрошують на

ЗУСТРІЧ
з Надією Світличною

що відбудеться

в неділю, 6 травня 1979 р., о год. 3-й по пол.
в залі Української Парафіяльної Школи
при 125 Вейдерсфілд Авеню, ГАРТФОРД, Конн.

В ПРОГРАМІ:
МАРТА СКОРУПСЬКА: про Надію Світличну, слово НАДІЇ СВІТЛИЧНОЇ, виступ квартету „ЧЕРЕШНИНА“

У ТРИДЦЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ
бл. п. інж. д-ра
ЄВГЕНА ХРАПЛИВОГО

Директора й Голови Краєвого Господарського Товариства „Сільський Господар“ у Львові, Професора Українського Технічно-Господарського Інституту та Українського Вільного Університету, Дійсного Члена Наукового Товариства ім. Т. Шевченка,
нар. 22 червня 1898 р. у Лисівцях, повіт Заліщики,
помер 6 травня 1949 р. в Ерланген, Баварія
відправляється

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

у Парохії св. Сергія й Ваха в Римі;
у Каплиці Школи Пресвятої Діви Марії в Монсемпрон-Фімель біля Лурду у Франції, дня 6-го травня ц. р., о год. 10:30 ранку;
у Парохії св. Юрія в Сарнії, Онт., Канада, дня 5-го травня ц. року, о год. 9-й ранку;
у Парохії Христа Царя в Лондоні, Онт., Канада, дня 7-го травня ц. р., о год. 7-й вечора.

Просимо Знайомих, колишніх Співпрацівників та Студентів Покійного прилучитися в цей час до наших молитов за спокій Його Душі.

З цієї нагоди складаємо:

на Патріарший Фонд УПКЦеркви \$50.00
на Українську Медично-Харитативну Службу в Мюнхені 50.00

Дружина — ЄВГЕНІЯ
Дочка — ЛЕСЯ ШУР з чоловіком ОРЕСТОМ та Родина

У ГЛИБОКОМУ СМУТКУ повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що в Волі Всевишнього, дня 30-го квітня 1979 року, несподівано, відійшов у Вічність наш Найдорожчий **ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДУСЬ, БРАТ і ШВАГЕР**

бл. п.

ВОЛОДИМИР ГЕНТИШ

проживши 60 років.

ПАНАХИДА в середу, 2-го травня 1979 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Quinn, 38-та вул. і Бродвей в Асторії, Н. Й.

ПОХОРОН в четвер, 3-го травня 1979 р., о год. 8-й ранку з того ж похоронного заведення до церкви Чесного Хреста в Асторії, а опісля на український католицький цвинтар св. Духа в Гемтсбургу, Н. Й.

Горем прибиті:

дружина — ОЛЕНА
син — РОМАН з дружиною ХРИЗАНТОЮ і дітьми ЛЕСЕЮ і ДАНИЛКОМ
брат — МИРОСЛАВ з дружиною ІВАННОЮ
сестра — ЛІДІЯ в Україні
та ближча і дальша Родина в Америці й Україні

HNIZDOVSKY
WOODCUTS, 1944 - 1975

A Catalogue Raisonné by ABE M. TAHIR, Jr. with a foreword by PETER A. WICK and an autobiographical essay by JACQUES HNIZDOVSKY.
Price: \$15.00 hard bound. Postage and handling one dollar.
New Jersey residents add 6% sales tax.

СВОБОДА BOOKSTORE
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА
ДЕЛЕГАТУРА УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛУБ в НЬО-ЙОРКУ
138 Друга Авеню, 2-й поверх
(ДІМ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ)

П'ятниця, 4-го травня 1979 року, о годині 7-й веч.

ДОПОВІДЬ Д-РА ЯРОСЛАВА ПАДОХА
„Бути українським ученим у чужині:
Іван Борковський — дослідник
празького королівського замку“

Вступне слово виголосить Голова Делегатури УВУ
проф. Василь Лев

Замість квітів на могилу
сл. п. Софії Яремкевич
складаємо 25.00 доларів
на Музичну Фундацію.

Родині висловлюємо наше глибоке співчуття.
Віра, Зоряна, Нестор СМАЛЬ-СТОЦЬКІ

Замість квітів на могилу
бл. п. д-ра Дениса Квітковського
складаємо 50.00 доларів
на Катедру Українознавства при Гарвардському
Університеті.

Родині Покійного висловлюємо наші найщиріші
співчуття.
Ірина і Павло ДЖУЛІ

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

ділитися з Українським Громадянством болючою вісткою, що в понеділок, 30-го квітня 1979 року в Нью-Йорку, Н. Й., відійшов у Вічність, б. прем'єр Карпатської України, один з найважливіших синів Срібної Землі цього сторіччя

сл. п.

ЮЛІАН РЕВАЙ

нар. 26-го липня 1899 року в с. Мирча на Закарпатті в родині учителя Івана і Вероніки.

Покійний був послом до Союму Карпатської України, міністром Федерального Уряду Чехо-Словаччини, послом до Парляменту ЧСР та Крайовим Інспектором Шкілництва Закарпаття. По приїзді до Америки став першим Екзекутивним Директором УККА від 1949 р., був творцем його канцелярії, Екзекутивним Директором Комітету будови Пам'ятника Тараса Шевченка у Вашингтоні, основоположником і головою Контрольної Комісії СКВУ 1967 р., головою Культурної Ради СКВУ, головою Т-ва „Самопоміч“, Президентом Карпатського Дослідного Центру, Екзекутивним директором Українського Інституту Америки від 1957 р., член керівних органів у багатьох українських організаціях.

Відійшла у вічність людина щирого українського серця, людина високої культури та безупинної праці до останнього віддиху свого життя.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!
Український Конгресовий Комітет Америки

Опечаленій Родині висловлюємо наші глибокі співчуття.

6 ТРАВНЯ 1979 Р. 40-РІЧЧЯ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.
Карпатський Союз у ЗСА — Відділ у Філадельфії, Па.
під патронатом Найвищих Церковних Достоїнств Блаженнішого Митрополита Мстислава, Преосвященного Єпископа Василя — відзначити

**40-РІЧЧЯ ДЕРЖАВНОСТІ
КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ**

Неділя, 6 травня 1979 р., о год. 5:30 по пол.
Приміщення Митрополічної Аудиторії
при Н. Френклін і Бранн вулицях
у Філадельфії, Па.

НА ПРОГРАМІ:

- Апель
- Святочна промова — о. С. САБОЛЯ ЧСВВ. 6 капелан Карпатської Січі в Хусті
- Декламації — АНГЕЛІНА ЛИМАРЕНКО
- Скрипковий Ансамбль Р. ГАРАСОВИЧ
- „Карпатська Україна, монтаж під керівництвом В. ШАШАРОВСЬКОГО.

Програми для продажі при вступі

ВІТАЄМО ВАЛЕНТИНА МОРОЗА НА ВОЛІ
та закликаємо наших Прихильників і все Громадянство, щоб подякувати за визволення Президентові Дж. КАРТЕРОВІ, масовою висилкою телеграм до Білого Дому.

Головний Секретаріат Українського Демократичного Руху

